

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat hóra — — 25 K. — f.
 Három hóra — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona

BARS

HIRDETÉSEK:

centiméterenként — fillér.
 Nyititéri közlemények garmond soronként — fillér.
 Gyakori hirdető- és a velünk összekötésben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
 elókat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A lap kiadója: NYITRAI és TARSÁ.

Aratnak.

A kenyértermő földön halomra dülnek a rendek, a sárguló kalászerdő hullámozó sűrűjéből ezrével rakják a keresztek. A dolgos munkáskezek nyomán megtermékenyült a föld s a gondviselés segítségével az emberi élet legnagyobb áldását az életadó kenyeret adja. Remegő lélekkel várjuk az aratás eredményét, melytől a sorsunk, életünk, mindenünk függ. Minden reményünk ezekben a napokban van. Minden bizakodásunkat, minden hitünket az aratás szent ígérete táplálja. A rossz aratás előre vetíti az árnyékát a nyomorúságnak, nélkülözésnek, szegénységnek, a halálnak. Ezernyi keserves szenvedéseink között kenyér nélkül tengődve bizony kíméletlenül elpusztulunk, de egy jó termés betömi a szegénységnek kapuját s az emberi élet is megelégedettebb lesz.

Vidám daltól hangos a mező s a gazdanéppel együtt dicsérjük az Urat, hogy a mindennapi kenyerünket nem vette el tőlünk. Gyönyörűséggel, földhöz való ragaszkodó szeretettel dolgozik a földműves magyar nép a megérett aranytengerben. Ezeréves viharral végigszántott, milliónyi szenvedéssel meggyötört magyar nép megalázva s megtépve, vállain a Krisztus keresztjével balag az Élet rögtös országútján. És mégis mikor végig tekint a dúsmagu kalászos tengeren, szívében a remény, a boldogabb jövőben való hit ver tanyát Igen ennek az erős hitnek, ennek a nagy magyar bizodalomnak a gyökerét adja, a létét erősíti és a jövőjét hozza a mi aratásunk a garammenti magyar aratás a garammenti magyar kenyér.

Nincsen szebb, nincsen nagyobb ünnepe az emberiségnek, mint az aratás ünnepe. Valami csodálatos, valami mélyes áhitat tölti el az ember lelkét, mikor végig tekint a learatott mezőnek keresztekben rakott gabona seregén. Mintha templomban járnánk olyan áhitatos érzés szállja meg lelkünket, mikor a kenyér születik.

Igen ez már a megérett, a valóssággá vált bizonyosság. A magyar nép mindig ragaszkodott és mindig is ragaszkodni fog földjéhez. A gazdagabb aratás, az elegendő kenyértermés jóleső, megnyugtató érzéssel tölti meg az emberi lelket. Nem kell félnünk a nélkülözéstől, nem kell félni az éhségtől, nem kell

félni a rideg, csontkaru téltől, van már kenyerünk, lesz fánk és lesz mindenünk. A magyar nép szeretetét a föld iránt a puha kenyér rajongóssá, hűségessé változtatja át. Nincs hatalom, nincs erő, amely megbírná ingatni szívében a szülőföld iránt érzett szeretetet és magyarságában érzett hűséget. Oh a magyarságunk megtartására nem kell nekünk százszáju agitátor, mert mindennél legnagyobb és legjobb nemzetiségi agitátor a kenyér. Igen a magyar kenyér annyi, mint a magyar lélek. Áldja meg az Isten bőséges áldással mind a kettőt.

Magyar könyvbarátok!

Döntő jelentőségű fordulóhoz érkezett el a köztársaságba szakadt magyarság kultur élete. A magyar kultúra mindenkor leghivebb és legbátrabb prófétái és őrzői, a magyar írók alkotásainak megszerzett védelméről és biztosításáról; jó magyar könyvek kiadásáról akar gondoskodni: „Kazinczy Társaság Könyvbarátai” egy országos akció keretében. Évente sorozatosan kiadná a legjobb magyar írók, elsősorban az itteniek munkáit és magyar könyvekkel látnák el a magyar olvasó közönséget

Hosszu vajudas után kulturális téren végre a pozitív tettek terére lépünk. Megalakítjuk a Könyvbarátok országos társaságát, mellyel biztosítjuk a kiadás zavartalan munkáját.

A magyar közönségre apellálunk: lépjenek be a Könyvbarátok társaságába. Az egymillió ittmaradt magyarból, hacsak minden ezredik belép, biztosított a siker s öszre megjelennek az első könyvek. Legelőször egy prózai és egy lírai szlovenszkoí antológia, irodalmunk szerzemléje, melyet mindenütt, ahol magyarok élnek, érdeklődés vár. Minden egyes magyar ember kötelessége ennek a mozgalomnak tényleges támogatása. Nem kell lánya, kritizálás, nem kell tanács és okoskodás, egy aláírás kell: belépek és egy-egy könyvre én is reflektálok.

Mit ad a könyvbarátoknak a Társaság? Egy írókból álló szakbizottság által kiadásra ajánlott s tisztán irodalmi értékű művekből évente 6 pompás kiállítású magyar könyvet.

Mit vár ezért a Társaság? Minden magyartól egy egyszerű jelentke-

zést, ami csak arra kötelez, hogy naponta 30 fillért — egy egyiptomi cigarettára, — egy másfél skatulya gyufa árát — letegyen a magyar kultúra asztalára, azt is kölcsönbe, mert kész ellenszolgáltatást kap érte. Lehetetlen, hogy ne lenne ennyi magyar emberben, akár milyen nyomorúságosan élünk is, annyi bátorság, lelkiismeret és önzetlenség, hogy napi 30 fillérrel be ne lépünk a könyvbarátok sorába és előfizetői közé.

Mit ad ezzel a belépő könyvbarát a magyar kultúrának? Először részt vesz az egyetemes magyar kulturamunkában és hozzájárul a magyar kulturértékek termeléséhez. Másodszor házzárul a magyar kisebbség szellemi életének fejlesztéséhez és a kisebbségi magyar géniusz megszületéséhez. Harmadszor a magyar könyvek életbehívásával örökidőkre szóló missziót teljesít. Negyedszer módot ad íróinknak az alkotó munkára s így hozzájárul az irodalom fenntartásához. Ötödször magyar existenciákat biztosít, mert a könyvkiadásnál író, szerző, nyomdász, korrektor, könyvkötő mind magyar emberek lesznek s ezek kapnak vele egy-egy darab kenyeret.

Az erdélyi magyarok közt 10.000 ember akadt, aki részt kér hasonló munkában. Mi csak ezerre számítottunk, bár példának idézhetnők a sokkal kisebbszámú régi kisebbséget, a százosokat, akik filléreikből színházat, irodalmat és tudományt tartottak fenn.

A magyar közönség itt kulturális népszavazás előtt áll: le kell adnia szavazatát akar-e kulturát és életet, akar-e megbecsülést és jogokat, mert csak annak a népnek van joga élni és megbecsülést várni, amelyik saját kulturájával szemben teljesíti kötelességét s megbecsüli, teremti kultur értékeit. A magyar közönség lefogja adni szavazatát, van-e életerő a magyar kisebbségben s hányan lesznek közülünk olyanok, akik napi 30 fillért áldozni tudnak a közért.

Csak azt kérjük, senki se várja, hogy más legyen az az ezredik. Mindenki azt higgye, hogy ő reá van szükségünk, ő az az ezredik, reá vár a kötelesség s akkor nem féltjük az akció sikerét.

Évvel a felhívással a Könyvbarátok Társaságának szervezői a magyar közönség kezébe tették le a magyar kultúra sorsát, felelni a közönség fog érte.

Legszébb kérésünkkel kérünk minden magyar embert, hogy ennek a szép, komoly akciónak sikeréért lépjen be a tagok sorába, hisz mindegyikünknek emberi és magyar kötelessége a kultúra támogatása. *)

*) Aláírási iv lapunk kiadóhivatalában is van.

A világ-eseményekből.

A Daily Mail értesülése szerint a bányász-szövetség központi összejövetele elhatározta, hogy nem lép tárgyalásba sem a kormányval, sem a munkaadókkal. Ez a határozat a régóta esedékes nagyarányú bányászsztrájk kitörését eredményezné, a már ugyanis 1,300 000 munkanélkülivel rendelkező ország hosszú idő óta retteg, ha a központi összejövetel határozatába nem vette volna be, hogy abban az esetben ha a munkaadók az eddigi béreket meghagyják, a munkástömegek hajlandók folytatni a munkát.

A Daily Mail diplomácia levelezője úgy értesült, hogy az angol kormány az eljövendő öt év alatt 19 darab elsőrendű gyorzcirkálót szándékszik építeni a brit gyarmatvilág védelmére. Az új költségvetésbe a hadihajók építésére évi öt millió angol fontot illesztettek be a jövő hét folyamán a határozatot az alsóházban is bemutatják. A kormányhoz közel álló konzervatív Morning Post nincs megelégedve a tervezett cirkálók számával és kijelenti, hogy legalább is 50 ilyen hajóra van szükség, ha Anglia kellőképpen meg akarja őrizni presztizsét. A brit hadiflotta a többi államok flottájához aránytalan, ma alig képvisel féllanyi erőt, mint békében. A lap szerint befolyásos politikai körök is meg vannak győződve az ötven hadihajó sürgős szükségességéről. — A liberális lapok, a Daily News és a Westminster Gazette tiltakoznak a kormány és az admiralitás tevékenységével.

A Reuter-iroda jelenti, hogy a konstantinápolyi angol követség első titkárát, Ader

Forbest agyonlövés találták. Félév óta ez a második politikai merénylet mohamedán földön az angol állam képviselői ellen.

Az Echo de Paris értesülése szerint Painlevé miniszterelnök, aki tudva lévően a francia hadügyi tárcát is betölti, elhatározta, hogy elfogadja az önkéntesek jelentkezését a marokkói hadszíntérré. Eddig önkéntesek nem jelentkezhetek a gyarmati háborúkra csak idegen állampolgárok léphettek be önként a marokkói francia csapatok legfontosabb részébe, az idegen légióba.

A lapok jelentései szerint az amerikai kormány komolyan figyelmeztette a kínai kormányt, hogy ha az idegeneket nem részesíti kellő védelemben és szerződéseket nem tartja be, úgy az eddig barátságos hatalmak is ellene fognak fordulni. Amerika váratlan lépését arra vezetik vissza, hogy a kínai kormány túlságosan elnéző a bolsevik propagandával szemben. Más hírek szerint a kínai kormány elhatározta, hogy a külfölddel kötött összes szerződéseket érvényteleneknek nyilvánítja.

Luther dr. bíróalmi kancellár a kormány tagjaival tanácskozást tartott, melyen a Briand jegyzékére adandó válasz is szóba került. A kérdést a mai kabinetülésen még behatóan megbeszélik. Az egyes országok miniszterelnökeivel a jegyzék tartalmát tudatni fogják. A külügyi hivatal küldi el a jegyzéket Párisba.

A „Times” egy értesülést Konstantinápolyból, hogy a kormány az erterumi, samumi és adani sztrájkoló távirásokot elfogatta, mert kiderült, hogy azok bolsevista agitátorok. Hazaárulás miatt bíróság elé állítják őket.

Longyelországból az árvízkatasztrófa következtében háromszázezer család lett hajléktalan. Nyugat Galiciában, Bochnia kerületben különösen szörnyű a pusztulás. Ujcsiesolna városka teljesen tönkrement. Przemysl egész környéke víz alatt van, Drohovitz tartományban öt falu eltűnt az árnban.

Óbars politikai vasárnapja.

A nyár áldásától terhes garammenti róna északon a Fatra szelid hajlása nyulványába siklik. Kőd ül fent a kéklő hegyeken, akár csak az emberek lelken ide lenn. Nehéz fejét zizegve lengeti a buzakalász, mosolygva kándikal ki a kalásztengerből a pipacs piros virága. Zöldelő kukorica táblákból tarka mákvirágok integetnek. Borus az ég, apró cseppekben szítál az eső. Messziről muzikászok hangzik, ütemes indulót fújnak a kürtök. Valami komoly ünnepi hangulat szele lebeg a dus tájak felett.

Emberek jönnek — mennek.

— Szép a termés — mondják — de a fiataloságot most a nagy munkaidőben vitték el gyakorlatokra. Ki hallott ilyet?

— Hja az ára, az megy lefelé. Most mikor a gazda viszi a piacra a termést, akkor leszál az ára. Ha tuladott rajta, mert muszáj, a fiúncok már várják, akkor meg főlzáll...

Fehér porfe hők libbennek fel a vetések közé bujtatt utakon. Sötét ünnepőbe öltözött emberekkel vágat a fogat, mind egy cél felé, egy irányba s ez Óbars.

Óbars. Évezreden át a gondolatba gyökerezett fogalom alapja. Itt rakták le fundamentumát Anonymus szerint Barsvármegyének, melyet a mindent megreformáló akarat letörölt a térképről.

A magyar honfoglalás idején itt állapodott meg Bors vezér és felépített várához csatolta a vidéket, ahol a Garam zugó vize nem mosott akkor még ilyen kulturált partokat.

A hely a vármegye első városává épült, a megye székhelye lett. Történelem készült falai között De jöttek a megpróbáltatások napjai és a búske város eltűnt a Garam partjáról a középkor vérzivatarában.

Égbetörő tornyok helyén ma szerény házikók állnak tarka színekké meghuzogatva jelzik gazdáiknak öntudat alatt meghuzódó szép iránti vágyukat. Padkák a házak előtt. Egy sem üres. Komolyan csendes emberek pihenik át a hetedik napot az Isten rendelkezésére. Körüöttük lábatlantokodnak a bő Isten-áldás jelei.

Feltűnően sok gyermek.

Tarkaruhás lányok, hórúk alatt az esernyőt helyettesítő házi szöttes lepedővel. Színes népviselet; miudég azt hordják, nem

Tanítók jubileuma.

A lévai tanítóképzőben az 1900. év folyamán képesítő tett tanítók f. hó 14.-én városunkban összejöttek, hogy megünnepeljék száznnyakelésüknek negyedszázados jubileumát. — Jelen voltak tanáraik részéről: Svarba József nyug. tanítóképző int. igazgató, Kriek Jenő tanítóképző int. igazgató, Siposs F. Antal tanítóképző int. tanár, jelenleg udvardi esperes, plebános, dr. Katona János a kiskunfélegyházi tanítóképző int. nyug. igazgatójának képviselőjében Katona Margit polg. isk. igazgatónő. A jubilálók részéről Beluch Imre ig. tanító (Barsendré), Brányik Géza ref. kántortanító (Felsőpél), Hulják Pál polg. isk. tanár (Léva), Majerszky Mihály ig. tanító (Salmeczánnya), Oravecz Lajos kántortanító (Zsemleér), Schottert Ferencz ig. tanító (Alsópél).

9 órakor hálaadó Szt. misére vonultak a plebániai templomba, hol a Szt. misét végző Siposs Antal tanár „To Daum”-ot intonált és megható beszédben buzdította tanítványait Krisztus követésére, Heckmann István karnagy pedig főnséges énekével, mesteri játékaival emelte szíveiket az Isten felé.

Misé után „alma—máter”-üknek régi épületébe — a jelenlegi ref. egyház disztermbé mentek. Beluch Imre megilletődött hangon szólott ezen emlékezés magasztosságáról, amely alkalmat adott arra, — hogy

együttesen mondhassanak hálát az Isten kegyelmének — együttesen köszönik meg tanáraiknak azt, hogy tanítókká nevelték, együttesen följútsák testvéri szereteteiket. Áldja istent, köszönti tanáraikat, társait, családjait — a vendégek sorában megjelent Hruz Sámuel tanfelügyelő — mint a tanítószázad igaz barátját, a lévai s vidéki tanítószázadot — mint szerető tanítótestvéreket és az összes megjelenteket. — Erre megható jelenet következett: a jubilálók leányai: Schottert Micike, Oravecz Magduska, Beluch Sárika és Montskó Iluska — ez utóbbi köszöntése kíséretében mindegyik tanárnak egy-egy csokrot nyujtottak át. — Hulják Pál az elhalálozott tanárokról és társokról emlékezett meg kegyeletes szavaival — felállással és pár percnyi szünetteléssel áldoztak emléküknök — majd szépen stíliázva lelkesen, boldogan fölolvastott az „alma—máter”-ben töltött idő eseményeiből egy pár érdekes töredéket Hangos derüt keltett visszaidezései. Aki hallotta, meggyőződött arról a szép harmónikus életéről, ami tanár és diák — meg külön is a növendékek között volt akkor az „alma—máter”-ben. Fölolvastása nyomán lelkesen hangzott föl a: „Ballag már a vén diák” nótája Kriek Jenő szólt föl utána. Korunk nagy pedagógusa mint mindenkor, most is — amidőn a maga és tantársaival nevében örömet, szeretetet, üdvözlést fejez ki — egyben tanít, nevel, buzdít. Az „alma—máter” történetéről, tanári kará-

ról, növendékeire szolgáltatott adatai büszke örömmel töltötték el a jelenlévők szívét. Beluch Imre mond köszönetet üdvözléséért, kiemelve az ő pedagógiai nagyságát. — Mint egy szép madárral úgy cseng föl ezután Katona Margit üdvözlése, édes atyjának: dr. Katona Jánosnak nevében. Kedves föl-szólalása fölédzte azt a nagyszerű szellemet, amit dr. Katona János működéssel teremtett „alma—máter”-ünkben. — Hruz Sámuel tanfelügyelő kifejezi szavaiban azt, hogy szállja meg az öröm a jubilálók szíveit. Hiszen nemcsak hogy megélték negyedszázados jubiliálásukat, hanem ezen idő alatt egy egész nemzedéket neveltek föl Ő is résztvesz ezen örömben. — Hulják válasza szavaira elismerését nyilvánítva a tanítószázad iránt érzett megértő, jóakaró, szeretők érzéseiről. — Végül Beluch Imre: „Macó az oroszlánvadász az első találkan” címmel diákéletüknek egy humoros epizódját olvassa fel — kacagató, élvezetes szórakozást nyujtva a hallgatónak és azután minden jelenlévőnek köszönetet nyilvánítva az Isten veletek cimborák — szavaival végzi be jubilálását. —

Iunen áldomásra mentek a „Denk” vendéglőbe. A 40 terítéki fehér asztalnál rázendített Kórody bandája, kitarultak a szívek a sok tartalmas felköszöntőben. — Svarba József — a jubilálók a vallás-erkölcsös nevelésben folytatott munkájukért dicseri s ezen szellemben való munkájukra

csak jelmezében. A hajviselet rendkívüli érdekes, bár épen nem új. Dédanyáik épen ilyet viseltek és ez csöppet sem feszélyi őket amint látom.

Tömegek tünnek elő, tömegek előtt. Az üdvözlés: Sláva Hlinka! Üdv Hlinkának, aki értünk harcolt! És felzug rá a sláva!

Diszkapuk. Feliratok: Isten irányítsa kezét, Isten hozott. Üdvözlégy nálunk!

Igy várják itt *Jurigát és Tománket*. Feketélő hatalmas tömeg élén megérkeznek a trachitdombra épített évszázados templom tövébe. És a virágdiszes emelvényen helyet foglal a szlovákság megjelent vezérkara.

A zene rázendül, Hej szlováci... a kalapok lekerülnek a fejeikről és pár ezer torokból száll égnek a mélabus dallam.

Előle Juriga Nándor dr. 24 év óta nem látták. Életének azóta csak nem fele veszett a multba. Kissé megtestesedett, haja megsűrűköt, de harcos kedve megéledett. Vág mint a penge.

Régi emlékein kezd, mikor fiatalságának egy szép évét ezen a gyönyörű vidéken töltötte, mint lévai káplán. Keserű hangon említi fel, milyen más plébános volt akkor ebben a faluban, aki szlovákkal, magyarokkal egyaránt megértő volt. De a pillanatnyi szentimentális ellágyulás t.éfnás, csufondáros hangra fordítja és azt mondja, hogy görények járnak erre, azért jött ő most, hogy elriassza őket az ő jó szlovákiái közül. A szlováknak urnak kell lenni a saját házatáján. Az őbarsi plébános pedig idegen érdekek szolgálatába állott.

A földreformról szóló törvény jó, de rosszul hajtják végre. Nem a rokkantaknak, nem a szegényeknek adják a földet elsősorban, hanem a gazdagokat tesszik vele még gazdagabbakká a maradékbirtokok osztogatásával. De jön majd a revízió és szépen vissza fognak adni mindent. A nép akaratának kell érvényesülni, mert a nép akaratát a párt akarata. A nép későbbjén átvenni a párt vezetését, mert a mai vezérek lassan kiöregednek, kidőlnék, friss erőre van szükség helyükbe.

Panaszolja, hogy csehek ellepik Szlovákiát, a tótok meg Franciaországba, Argentínába mennek keresni sirtukat.

Birálja Prága vallássértő tendenciáját a Husz-ünneppel kapcsolatban.

Rámutat a jelenlevő Srobár garamujfalusi esperesre, Srobár volt miniszter öccsére,

kéri Isten áldását a következő 25 esztendőre is — Siposs Antal kiemeli azt, hogy még a felekezeti képzőknek is diszére válna az a vallásos érzés, amit növendék korukban is, negyedszázados működésükben is kimutattak. Majszscky a tanárok érdemeiül tulajdonítja mindezeket s ezért jókívánságait közölte őket társai nevében. — Schottert Ferenc a társak testvéri szeretetével, társai, feleségeik és gyermekeik egészségére üríti poharát. — Beluch Imre fölolvassván az üdvözlő táviratokat dr. Katona János-ra — távollevő édesapjukra és családjának boldogságára mond áldást. — Hruz Sámuel a lévai tanítóképzőből kikerült tanítók kiváló munkájának most látja meg a forrását a tanár és tanítvány között élő szeretetben. Ezért kapott kerületében legelőször e gárda két tagja miniszteri elismerést. — Hulják, Majszscky köszöntik Hruz tanfelügyelőt a tanítószag iránti nagy szeretetében. — Hulják P. Horváth A. János távollevő tanárról emlékezik meg elismeréssel és szeretettel. — Kriek J. pedig dr. Katona Jánosról; majd tanítványainak virágjait — gyermekeiket élteti, akik erre egyenkint hozzá mennek kézsokban fojezik ki köszönetüket és atyják igaz háláját, szeretetét neki, a tanítók — tanítójának, korunk „Comeniusá”-nak! Azután újra elhangzik: „Föl bucsusókra cimborák!” és szívükben kedves emlékekkel indulnak tovább az élet útján, megkezdeni a második huszonöt esztendőt.

aki hogyha „argalás” lenne, a bátyja mennyire magához ölelné, de mivel hogy „ludák”, azt mondják, nem ide való illetőségű és még megérheti azt, hogy kitoloncolják Magyarországra.

Juriga után Tomának Flóris beszélt. Az adórendszert, a földreformot bírálta s az autonómiaért folytatott küzdelemmel foglalkozott.

Ravasz Viktor dr. a párt országos alelnöke, volt honti zsupán a 20—30 főből álló zajongó „argalás” csoportnak tartott iskolát. Majd a „Hej szlováci”... éneklése után teljes rendben szőjjel oszlott a népgyűlés, a kivonult csendőröknek nem volt dolguk.

Bethlen Gábor hajdan erről a helyről intézett kérés szöveget az angol királyhoz. A szlovákság vezérei most itt a néphez fordultak segítségért...

Különfélék.

— **A nyugati ág. h. ev. egyházkerület** Pozsonyban, f. hó 16-án tartotta közgyűlését. A közgyűlésen, mely különben a rendes folyó ügyeket tárgyalta le, különös érdeklődést keltett az a javaslat, hogy a püspöki székhelyet állandósítsák Pozsonyban. Az egyházmelegyék a javaslatot elvileg elfogadták csak a terhet óhajtották magukról elhárítani. Miután a szükséges építkezés költségeit részint az államsegély fedezi, részint a kerületi tisztviselők lakbéréi biztosítják a felveendő kölcsön amortizációját, az eszme rövidesen meg fog valósulni. Szönyegen volt az egyházmelegyék új beosztásának kérdése is, melynek előkészítésével a közgyűlés a tanácsot bízta meg. A terv a barsi egyházmelegye felosztását célozza. Harkovics dr. nyitramgyei felügyelő szóba hozta a magyarországi állapotokat s felpanaszolta, hogy az egyik püspök a szlovák nyelvű egyházközösségekben tartott egyházlátogatás alkalmából csak magyar nyelven beszélt és hogy egyes egyházközösségekben az istentiszteletnél a szlovák nyelvű predikációt törölték. Egyik magyar közgyűlési tag azon óhajának adott kifejezést, hogy e panaszokat öröklítsék meg a kerületi jegyzőkönyvben. Legalább majd 50—60 év múlva az itteni magyar evangélikusok forrást találnak benne, ha hasonló panaszra lesz okuk.

— **Gyászír.** Nem rég véletlen akadunk fenn a „Híradó” halottas rovatában *Litassyné Brach* Margit nevében, aki június hó 26-án 63 éves korában örömtelen életét befejező, hosszú betegség után jobblétre tért. *Brach* Ferenc dr. megyei főorvosnak, városunk egykoron nagyhírű orvosának leánya volt. Mint ilyen, halálhíven őrizte és táplálta atyjának máris egyetlen örökségét: a Lévához való szeretetteljes ragaszkodást. Másik örökségétől, édesatya csodás teremtésményétől, a Kálvárián fekvő kerttől, melyben atyja halála után visszavonultan élt, a mostoha sors már régen kényszerítette volt megválni. Pozsonyban telepedett meg, ahol férje *Litassy* János I. ny. honvéd őrnagy oldalán küzdött a nehéz, de tisztességgel megelégetés szomorú, lemondásos, göröngyös küzdő terén. A mig tehette ellátogatott hosszú időközönben, kedves szülő városába, ahol egyre fogyott az emberek száma, akik valaha baráti köréhez tartoztak. Most már szebb, jobb világból nézheti kedves Léváját, mig megtört testét idegen föld hantja takarja. Legyen az könnyű neki!

— **Kántorváltás Érsekújvárott.** A csaknem egy év óta húzódo kántorváltás ügye végre dűlőre jutott A helyettesként működő Dubrovay László eltávolítával a választás szükségessé válik. Az állásra összesen 13 pályázó jelentkezett közülük azonban a jelölt bizottság 8-at hívott meg a kántorpróba-ra. A hármas szakbizottság Molecz Tivadar komáromi karnagy elnökletével a következőképp állapította meg a sorrendet: első helyre került Szendrei István, volt szatmári okleveles karnagy s Heckmann István lévai kántor, második helyre Medgyessy, losonci kántor, harmadik helyre Vajda Gyula jelenleg lévai segédkántor, a negyedik helyen jelölte Dubrovay László, akkori helyettes-

kántort. Időközben azonban Heckmann és Dubrovay pályázatukat visszavonták s így a választás a többi három jelölt közt történt. Július 12-én ült össze a róm kath. iskola-zelek a választás megjeltesére s egyhangulag Szendrei István, jelenleg pozsonyi lakost, választotta mag. Neve az egyházzenei körökben már több mint egy évtized óta jól ismert, mert hivatásának nemcsak a gyakorlatban, hanem az elméletben is igazi mestere. Egyházzenei képzettségét a regensburgi egyházzenei főiskolán tökéletesítette. Igy megválasztása Érsekújvári katolikus kulturális életében nagy nyereséget jelent.

— **A lévai ipartestület** választmányának határozata folytán felhívjuk a lévai ipartestületet azon tagjait, akik tag-és beirtási díj hátrálékban vannak, hogy ezen hátrálékok díjakat *saját érdekükben* f. évi aug. hó 1-ig feltétlenül kifizetni sziveskedjenek annál is inkább, mert ellenkező esetben, — hogy az ipartestület a dologi és személyi kiadásait fennakadás nélkül fedezhesse — kénytelenek leszünk a hátrálékokokat az illetékes hatóságunk végrehajtásra kimutatni. *Halász* István s. k. ipart. elnök.

— **Halálozás.** *Seltsam* János nyugalmazott máv. felügyelő, a polg. III o. érdemkereszt tulajdonosa, Budapestén f. hó 13-án hosszas szenvedés után, életének 50 ik, házasságának 23-ik évében elhunyt. Városunk szűtötte volt és fia néhai *Seltsam* János volt uradalmi gazdatisztnak és nejeinek néhai *Jancsó* Máriaéknak. Iskoláit itt Léván a piarista gimnáziumban végezte. Halálát özvegye: *Schöll* Carola, gyermekei: Carola férjezett *Kondor* Gézáéknak, László, veje: *Kondor* Géza fővárosi tisztviselő, nővérei: Irma, Emilia, nagynője: *ösv. Kupf* Ferencné szül. *Jancsó* Klára, valamint az összes rokonok, ismerősök és jóbarátok gyászolják. Áldás emlékének!

— **Angolhét a bíróságokon.** A bíróságokon az angolhét vasárnapját léptették életbe Ugyanis szombat déltől egész hétfő reggelig tart a vasárnapi munkaszünet Ezen idő alatt szünetel minden a bíróságokon csak egy inspekciós tart szolgálatot, különben minden pihen.

— **Felvétel a komáromi magyar kizsennáriumba.** A Nagyszombatban július 1-én megtartott papi konkurzus alkalmából a nagyszombati katolikus teológiára 16, a komáromi kizsennáriumba pedig 3 pályázót vett fel dr. Jantusch püspök, apostoli adminisztrátor. Több magyar pályázó nem volt. Ennek okát abban a szokatlan intézkedésben keressük, hogy a konkurzust július 2-ika helyett egy nappal korábban tartották. A komáromi szeminárium rektoránál, dr. Mejer Imre apátplébánosnál többen jelentkeztek felvétel céljából, akik a püspök jóváhagyásával oda meg felvehetők lesznek.

— **Az országos keresztényszocialista párt tagjaihoz!** Figyelmeztetjük az orsz. ker. szocialista párt tagjait, hogy a „Népakarat” című lap megszűnt az országos ker. szocialista párt lapja lenni és helyette az országos pártvezetőszög „A Nép” című lapot tette meg a párt hivatalos lapjának. Párttagjaink tehát ezt olvassák és ezt támogassák. A Nép pozsonyi szerkesztősége Hosszu utca 23. II. emelet alatt van, ahol a lap meg is rendelhető, kiadóhivatala pedig Kassa, Főutca 12. és Pozsony Hosszu utca 23. II. em. Az országos ker. szocialista párt főtükarsága Pozsony, Hosszu utca 23. II. emelet.

— **Elhunyt egy szlovánszkói származású magyar költő.** *Csegey* Gusztáv költő, Miskolcon 84 éves korában meghalt. *Csegey* Szlovánszkóból származott. Sok költeménye nem emelkedett túl az átlagon, néhány verse azonban halhatatlan lett.

— **A lévai fogyasztási szövetkezet** ma tartja rendes évi közgyűlését, d. e. 11 órakor a Lévai Takarékbank igazgatósági termében, melyre a t. részvényesek ez uton is tiszteettel meghívattak.

— **Értesítés.** A posta- és távirada igazgatósága Bratislava, jelenti, hogy július 1-én a következő telefonreláció lett bevezetve: Banská Bystrica—Szeged, Holič—Budapest, Trenčín—Budapest, Trenč. Teplice—Budapest és Bratislava—Tárcsal.

4483—1925. szám.

Hirdetmény.

A župný úrad zemedelské odd. expositura v Ip. Sahách felhívására értesitem Levice város közönségét, miszerint az állam a legelő megjavítása és jókarban tartásának elősegítése céljából hajlandó mindazon községeknek és társulatoknak ezen célra államségélyt nyújtani, akik az állam feltételeinek hajlandók e tekintetben eleget tenni, felhívom tehát mindazokat, kik az említett módon legelőket óhajtanak létesíteni, felvilágosítás céljából a városháza 14. szám alatt jelent kezzelenek.

Levice, 1925. július 10.

Koralewsky
v. jegyző.

6034—1925. szám.

Hirdetmény.

Közírré teszem a kerületi hivatal azon felhívását, miszerint a gazdasági gépek általános biztosítása tekintetében, akik gazdasági gépeiket biztosítani óhajtják az erre vonatkozó adatokat a hivatalos újság 21—25. számában megkaphatják, mely újság a községségi előjáróság hivatalában megtekinthető.

Levice, 1925. július 10.

Koralewsky s. k.
vezető jegyző.

6190—1925. szám.

Hirdetmény.

Közírré tétetik, hogy a zsupáni hivatal 20087—1925. adm I. sz. határozata folytán Levice város intéző bizottsága f. hó 9. napján tartott ülésében hozott 6190—1925. sz. határozatával az országos állatvásártér helyétől a Pappmajor mögötti területet jelölte ki és egyhangulag elhatározta, hogy ezen célból a papi földékből, mintegy 20 kat holdnyi területet kíván felhasználni s ennek helyébe a Schoeller és Tsa cég szomszédos birtoktestéből ugyanennyi megfelelő földterületet kíván vétel útján megszerezni és azt a róm. kath. plébánia részére átadni.

Ezen határozat ellen a mai naptól számított 14 napon belül a városi iktató hivatalba városház, emelet 12. sz. észrevétel, vagy felebbezés beadható.

Levice, 1925. július 14.

Koralewsky
vezető jegyző. **Grof Rudolf**
int. biz. elnök.

5487—1925. szám.

Hirdetmény.

Közírré tétetik, hogy Levice város intéző bizottsága f. évi július hó 9. napján tartott ülésében egyhangulag a következő határozatot hozta.

Határozat.

Levice város intéző bizottsága az előkészítő és pénzügyi bizottság javaslata alapján névszerinti szavazással kimondja, hogy a katonai intendatura 323104—int. ubyt 1925. sz. átiratában jelzett feltételeket elfogadja nevezetesen,

a) a város kötelezi magát a granátok és lőszerke elhelyezésére a lövőde, vagy a gyakorlótér mellett egy raktárt felállítani

b) a város kötelezi magát az 1. számú barak megerősítési anyagát át helyezni,

c) a város kötelezi magát megfelelő intézkedésekre, esetleges tüzesetek védelmezésére és abban az esetben, — ha az 1. vagy 3. sz. barak égése következtében a 2. sz. barak, amelyben a katonai kincstárnak kocsi-anyagjai vannak elhelyezve, — tűzkárt szenvedne, ezért a város jótállást vállal és a 2. sz. barak területét a katonai kincstárnak legkevesebb 10 évre átengedi.

Az erre vonatkozó szerződés aláírására az intéző bizottság elnökét megbizsa és feljogosítja.

Ezen határozat ellen 14 napon belül — a mai naptól számítva — a városi iktató hivatalba, városház emelet 12. sz. észrevétel, vagy felebbezés, szóban, vagy írásban beadható.

Levice, 1925. július 11.

Koralewsky s. k.
v. jegyző. **Gróf s. k.**
int. biz. elnök.

5486—1925. szám.

Hirdetmény.

Közírré tétetik, hogy Levice város intéző bizottsága f. évi július hó 9. napján tartott ülésében egyhangulag a következő határozatot hozta.

Határozat.

Levice város intéző bizottsága figyelemmel azon körülményre, hogy a város államségély nélkül elfogadható felvételi kölcsönhöz nem juthat, ezért a 164—1922. sz. kormányrendelet szerinti katonai célokat szolgáló épületek előállítására nem vállalkozhatik — Ugyancsak nem látja kivihetőnek a katonai havidíjasok részére szükiségeltető lakásoknak sorsjegy akció útján előállítását. Ezeknek megállapítása mellett az előkészítő és pénzügyi bizottság 2576—1925. sz. javaslatát a katonai intendatura fenti számú átiratának figyelembe vétele mellett kimondja az intéző bizottság, hogy a katonai kincstárnak a Major alatti ingatlan területből mintegy 800 négyzetöngyönyi területet építkezési célra díjtalanul átenged.

Ezen határozat ellen városház, emelet 12. sz. alatt a városi iktató hivatalba a mai naptól kezdve 14 nap alatt észrevétel, vagy felebbezés szóban, vagy írásban beadható.

Levice, 1925. július 11.

Koralewsky s. k.
vezető jegyző. **Gróf s. k.**
int. biz. elnök.

5462—1925. szám.

Hirdetmény.

Közírré tétetik, hogy Levice város intéző bizottsága f. évi július 11. napján tartott ülésében 5462—1925. sz. határozatával névszerinti szavazással egyhangulag elfogadta 2880—1925. sz. jogerős határozattal a Schoeller & Co wien-i cégtől megvásárolt Major alatti ingatlanra vonatkozó adás-vételi szerződést, — mely a városháza 12. sz. szobájában megtekinthető s az esetleges észrevétel, vagy felebbezés ugyanott szóban, vagy írásban a mai naptól számított 14 napon belül beadható.

Levice, 1925. július 11.

Koralewsky s. k.
v. jegyző. **Gróf s. k.**
int. biz. elnök.

== APÓ HIRDETÉSEK. ==

Hegyalatt 1 katasztrális hold föld szabadkézből eladó, mely házhelyeknek is alkalmas Bővebbet: Léván, Koháry utca 40 szám alatt.

Házvezetőnői állást keresek özv. SMIDH ANDRÁSNE 697 Csata.

Boroshordók használtak 50 litertől nagyobbak kaphatók ADLERNÁL, Kiskölnán. 699

! Grafológus! Vasárnap és köznapokon a t. közönség rendelkezésére áll Levice, Mángorló u. 8

Báti utca 54. sz. pince lakás eladó. Bővebbet ugyanott. 705

Középső Ölévákban (Hideg-öldal) fekvő fei szálló hajlékkal szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt: Dr. LIEBERMANN LEO ügyvéd, Léván. 702

Egy komplet ebéd-őszoba butor egészben vagy egyes darabokban eladó. Megtekinthető Ladislavova 706 u. 8. szám alatt.

A Kakában szálló hajlékkal egvűtt eladó — özv. FEJTA KÁLMANNÉ, Schoeller utca. 707

Keresek berbe 30 vagy 40 hold földet lévai határban, lehetőleg nagyobb tablákban. Cim a 709 kiadóban.

„Ratopax“ a méregmentes patkány, egér irtószert már Léván kapható. Vezérképviselét Zólyom megvére: SMOGROVICS ÁRPAD gyógyszerháza Léva, Főter. Vizonteladónak eredeti gyári áron.

Kertészeti részére

keresek hasznóberbe 500 □ öles telket lakóházzal, esetleg a telek tulajdonosával társulnék; rendelkezem pár ezer drb növényvel. Lévának bármely részén a kertészetenek nagy jövője van, arról garanciát vállalok.

Esetleg Léva közelében urasághoz is mennék, hol üvegházak is vannak; fizetés nélkül is feles haszonra vagy bolgár kertészet berendezésére. Rendelkezem melegaj ablakokkal és iparigazolvánnyal.

Szíves ajánlatokat kér

ORBÁN GÉZA, okl. műkertész
Dolné Žemberovce.

Utlevelé vizumokat 17 K. díjért legkésőbb 4 nap alatt, továbbá be- és kivitelű engedélyeket — Amerikába való beutazásra információkat 20 kor. díjért leggyorsabban s pontosan elintéző

DOBROVITZKY

HIRLAPIRODA, Levice-Léva, Bástya u. 2.
Városházzal szemben.

Hirlapokra hirdetések és előfizetések *eredeti áron* felvételnek.

„Naša Obrana“ című rokkant újság egyelőre slovák nyelven havonta 2-szer jelenik meg ára 70 fil. Magyar és német nyelven is kapható lesz. Előfizetési ára egész évre a slovák 16, a magyar és német 12 korona.

Minden rokkantnak és hadi özvegynek nélkülözhetetlen.

Halló!**Halló!****MEGNYILT**

A SZEPESSY-UTCZA 12. SZ. ALATTI VOLT Lacko Lajos-féle vendéglő

teljesen a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítva.

ZONA REGGELI!**KITŰNŐ KONYHA!**

Naponta friss csapolás 14° moravia és 12° pilseni sör. Állandóan Szakáts Viktor plébános úr fajborait mérem. **Abonnensek elfogadtnak.**

Kérem a vendéglőt látogató közönség szíves pártfogását:

A nemzeti vendéglő tulajdonosa.

LEXIKONOKAT, szépirodalmi és más díszmunkákat megvételre keresek. — Cim a kiadóhivatalban.

DIVATCZIKKEK
legelőnyösebb beszerzési forrása

GERTLER FÜLÖP
divatüzletében, Léván.

Allandó nagy raktár:

Női ruhákban, Blusok, gyermek és Bakfis ruhák, kötött kabátok, Jumperek, női és férfi harisnya, valamint ERCO gyártmányu férfi fehérnemű, nyakkendők és nagy raktár férfi PESCHL kalapokban. — Bébé kelengyék minden minőségben.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Szabadkézből eladó:

Új urbánban egy drb 705 □ öl szőlő. Vargahegyen 2190 □ öl szőlő hajlékkal; u. i. 1053 □ öl és 424 □ öl. Kákák fölött 325 □ öl föld. Kópinoéknél négy pince hajlékkal: u. i. hordók, prések, szőlőüző és Berosényi utca 16. számú ház. Bővebbet:

ÖRDÖGH vendéglősnél, Léván.

Cslo 819—1925 exek.

Licitáčný oznam.

Podpisany sudny exekutor dava tymto na verejnu známost v smysle § 102 zák čl. LX z r. 1881. že následkem výroku levicekého okr. sudu pod číslo C. 16—1925. k d. br. u. Egyed Rudnay a Syn zastupeného skrze pravotára Dr. Vojtech Kmoško do výšky — Kč — hal a přísl cestou zabezpečovací exekuce prevedenej dna 4—V 1925 zabavené a na 1000 Kč. odhadnute následovně n. v. v. tosti a to: hintov, na vere nej licitácii: a rozpredajú. Na prevedenie licitácie, následkom výroku levicekého okr. sudu čís. E 67—25 do výšky — Kč — h. požiadavky na kapitale teže —¹/₁₀ ové úroké odo dna — — počítané, ¹/₁₀ ové provízi: a útraty doposiaľ v 175 Kč 90 hal. ustálené na byte obžalovaného v Leviciach určená je čo lehota 11 hod dopol dna 31 júla 1925, a prípadníku: ci sa pozvú s podotknutím toho, že: a zmenené movitostí v smysle 107, a 108. §-u LX. čl z r. 1881 pri platení hotovými najviac sľubujúcemu v páde potreby aj pod odhadnou cenou rozpredajú.

Nakoľko by dražbe určené movitostí už aj iní boli sekvestrovali a supersekvestrovali a na ne uhrad. ovacie právo obdržali. táto licitácia sa v smysle 120. §-u LX. čl z r. 1881. aj k dobru týchto nariadeníe

Dané v Le-iciach, dna 4. júla 1925.

Artúr Tóth
št. súdny exekutor

Cslo 881—925. exek.

Licitáčný oznam.

Podpisany súdny exekutor v smysle 102 § u LX. zák. čl. z roku 1881. týmto oznamuje, že následkom výroku levicekého okresného súdu číslo C. I 160/1925. k dobru Adolf Pollák zastupovaného skrze pravotára Dr. Vilem Partos upotv. do výšky 1693 Kč 10 hal a přísl cestou zabezpečovací exekuce prevedenej dna 23—IV 1925 zabavené a na Kč. 13,600 odhadnute následovně n. v. v. tosti a to: stolický, klavír, biliárd stól, na verejnej licitácii sa rozpredajú

Na prevedenie licitácie, následkom výroku levicekého okresného súdu číslo E 6 1/25 do výšky 1693 Kč. 10 hal požiadavky na kapitale teže ⁵/₁₀ ové úroké odo dna 15—IV. 1925 počítané, ¹/₁₀ ové provízi: a útraty doposiaľ v 297 Kč 90 hal. ustálené na byte obžalovaného v Leviciach určená je čo lehota: 11. hodina dopol dna 7 augusta 1925. a prípadní kupci sa pozvú s podotknutím, toho že: a zmenené movitostí v smysle 107, a 108. §-u LX. čl z r. 1881 pri platení hotovými najviac sľubujúcemu v páde potreby aj pod odhadnou cenou rozpredajú.

Nakoľko by dražbe určené movitostí už aj iní boli sekvestrovali a supersekvestrovali a na ne uhrad. ovacie právo obdržali. táto licitácia sa v smysle 120 §-u LX. čl z r. 1881. aj k dobru týchto nariadeníe

Dané Levice, dna 8. júla 1925

ARTÚR TÓTH
štátny súdny exekutor.

Értesítés.

Örömmel értesitem a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy a közkedveltségnek örvendő **OROSZKAI LISZT** a szokott jó minőségben üzletemben ismét kapható.

Szíves pártfogásukat kéri

LACHKY ELEK,
fűszer, bor, csemege, liszt és ásványvízkereskedő, LEVICE

A legideálisabb fertőtlenítő szájviz a

„BOROSANTOL”

járványos betegségeknek nélkülözhetlen

Kapható: **SMOGROVICS ÁRPÁD** gyógyszerüzletében Levice, Főté. —

Egy üveg ára 12 — Ké.

Mindenmű pipák és az összes dohányzó kellékek, papíráruk, képes levelező lapok, könyvek és divatlapok legelőnyösebb beszerzési forrása:

Dobrovitzky János

dohányzó kellékek és papíráru kereskedése

LEVICE-I ÉVA, Bástya utca 2.

Városházzal szemben.

Ugyanitt egyelőre minden szerdán és szombaton hadirokkantak és özvegyek az Orsz. Szövetségbe való belépésre jelentkezhetnek — Tagsági díj egész évre 16 kor. Beiratkozás mindenkorra 3 kor.

Panaszok azonnal elfogadtnak.

Minden hadirokkantnak és özvegynek érdeke, hogy tagja legyen az Orsz. Hadirokkant Szövetségnek.

SLOVENSKÁ BANKA

fiókja LEVICE.

Alaptőke és tartalékok Kés. 120.000.000— / Betétek Kés. 600.000.000—

Lebonyolít minden bankügyletet.

Legjobb bevásárlási forrás!!!

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagykereskedésében

ALAPITTATTOTT 1881. LEVICE—LÉVA. TELEFON SZÁM 14.

Legjobb FŰSZER- és CSEMEGEÁRUK:

Naponta friss felvágottak. — Főtt prágai sonka, elsőrendű teavajak, sajtok — Allandóan friss csemege liptói turó. — Legjobb minőségű rizsek és kávék „GLÓRIA” pörköltkávét különlegessé. — Saját töltésű kitűnő asztali borok — Csemege és gyógyborok, likőr, cognac pezsgő stb.

Legelőnyösebb VASÁRUK és KONYHA FELSZERELÉSI CIKKEK.

Modern háztartási cikkek. Vajkúpülő és fagyaltgépek, termosok, passzirozó gépek, babvagógép, gyümölcs tisztító kések, villamos forralók és főzőedények Pouding, parfajt, tortaformák, habütők, diszes kávédaralók, — — — — — alpacca evőeszközök, konyhamérlegek. — — — — —

Összes gazdasági cikkek, gazdasági kézi eszközök:

Ásó, kapa, lapát, kasza, sarló, gereblye, kévektől, kenderőtömlő, vízmentes ponyva, gépszij, varrószij, gyanta, tömlő anyagok, olajozók, benzín szivattyúk és kannák, mérlegek, súlyok és az összes műszaki cikkek. **M o t o r b e n z i n**, gépolaj, hengerolaj, tavotte gépszir.

ÉPÍTÉSI ANYAGOK: Cement, gipsz, mennyezetlád, vasgerendák, kátrány fedéllemez, kátrány, karbolinnum stb. stb.

Vízvezetési és villamosági szerelési anyagok. — Fényképeszeti cikkek és vadászati kellékek. — Kerékpárok, alkatrészek és gummik. — Tűzijátékok, bengáltűzek, lámpionok.